

SLOVENSKI JEZIK, 4. RAZRED

7. TEDEN (4.–8. 5. 2020)

V tem tednu vas čaka **preverjanje znanja** pri slovenskem jeziku. Preden se lotite preverjanja znanja, ki bo vezano na bralno razumevanje, si dobro preberite besedilo, ki vam ga (zaradi danih razmer) dodatno ponujamo v branje dan prej.

PONEDELJEK: UTRJEVANJE PRED PREVERJANJEM ZNANJA

Besedilo NATANČNO večkrat preberi.

BRATRANEC

(Nina Mazi)

Kot edini otrok v družini se je Peter pogosto dolgočasil.

»Kako pusto in dolgočasno je biti sam, brez bratov in sestic,« je žalostno premišljeval, ko je v sobi, polni igrač, sredi poznega sobotnega popoldneva osamljen prešteval frnikole in listal živopisane slikanice.

»Navsezadnje nisem čisto sam,« je nenadoma prešinilo nadobudnega šestletnika.

»Imam mamico in očka, pa dedka, babico, tete, strice, prijatelje in sosede, pa vendar to ni dovolj ... kako rad bi imel majhnega bratca, takega, kot je Primož, ali pa sestrično, kot je na primer Špela ... Če bi imel vsaj sestrično ali pa bratranca ...

Ja, bratranca ... Najraje bi imel bratranca, takega, kot je Miha. Skupaj bi igrala Spomin in nogomet, dirkala bi z avtomobilčki, vozila bi se s kolesom in rolerji, gledala risanke, igrala na tetin klavir, spuščala milne mehurčke z babičinega balkona in lizala sladoled pred slaščičarno poleg bloka.

Zjutraj bi lahko šla sama v vrtec in tam celo dopoldne zlagala Lego kocke. Pri kosilu bi mi bratranec pomagal jesti juho, ki je ne maram, jaz pa bi pospravil njegov krompir in solato. Potem bi skupaj zaspala na platnenih ležalnikih, nato pa bi naju babica odpeljala domov. Do večera bi se lahko igrala in smejala v moji sobi, tako da meni sploh ne bi bilo več dolgčas ...«. Sredi sanjarjenja o bratrancu je Petra zalotil dedek, ki se je pravkar vrnil s popoldanskega sprehoda.

»O, Peter, a bereš?«

»Ne. O bratrancu razmišljam.«

»O kom razmišljaš?«

»O bratrancu.«

»O bratrancu? Kako pa to, saj vendar nimaš bratranca.«

»Seveda ne, pa bi ga rad imel ...«

»No, mogoče se ti bo ta želja enkrat le izpolnila,« je sam pri sebi zamrmral dedek, ki se mu je Peter močno zasmilil, pa si je tudi sam potihoma želel še kakšnega vnuka.

»Navsezadnje ima fantič prav,« je pomislil starček, »ni je namreč najhujše reči od samote in dolgočasje.«

Sredi modrovanja o bratrancu je Peter zaprl knjigo o živalih, zlezel na okensko polico poleg postelje in naslonil pegasti nasek na hladno steklo, ki se je v hipu orosilo. Potem je začel pisati po mokri šipi in opazovati kaplje, ki so drsele proti okenski polici, pa se mu kmalu tudi čečkanje zdelo preveč pusto in dolgočasno.

»Dedek, pomagaj mi najti bratranca,« se je Peter kmalu proseče obrnil k dedku, ki je zamišljeno strmel skozi okno in mrščil čelo.

»Hm, Peter, tega ti žal ne morem obljubiti.«

»Zakaj ne?« je zanimalo nadobudnega vnuka.

»Ker to ni odvisno od mene,« mu je skušal pojasniti dedek.

»Ampak dedek ...« se ni dal ugnati malošolček.

»Veš, Peter, lahko ti pomagam poiskati prijatelja; bratranca pa ... Tega si ne moreš izbrati sam. Z bratrancom je žal tako: lahko ga imaš ali pa tudi ne. Sam si ga ne moreš izbrati. Človek si lahko izbere prijatelje, znance, sosede ... Bratrancev pa ne.« je odločno dejal dedek.

»Pa mucke, kužke, ribice, hrčke in kanarčke si lahko sam izbereš,« ga je dopolnil Peter.

»Prav imaš, te tudi,« se je nasmehnil dedek in se spet zazrl v ognjeno rdeči sončni zahod, obenem pa premišljeval, kako bi Petra kljub vsemu čim bolj razveselil in ga rešil dolgočasje.

Nazadnje sta se domenila, da gresta naslednjega dne peš na Šmarno goro. Tedaj je Peter v hipu pozabil na bratranca, smuknil v dedkovo naročje in ga navdušeno pobaral:

»Dedi, me boš nesel, če me bodo preveč bolele noge?«

»Seveda,« je šegavo odvrnil dedek in po tihem upal, da bo tokrat Peter že sam zmozel premagati strmino.

Naslednjega dne sta se po okusnem babičinem nedeljskem kosilu dedek in Peter navdušeno odpravila proti Šmarni gori. Med potjo sta srečevala številne otroke in odrasle, mnogi med njimi so imeli s seboj tudi štirinožne prijatelje.

»Dedek, kako je ime temu psu?« je radovedno vprašal Peter, potem ko je opazil, da ju med potjo navkreber že dalj časa spremlja rjavkast kokeršpanjel.

»Ne vem,« je z rameni skomignil dedek in zamišljeno dodal, »morda je Piki.«

»Piki! Piki! Piki! Ni Piki, saj vidiš da se sploh ni oglasil ...« je protestiral Peter.

»Prav imaš, najbrž res ni Piki.«

Deček je stekel za kužkom in ga skušal pobožati, nato pa se je ustavil in stopil pred dedka:

»Ko bom jaz imel psa, mu bom dal ime bratranec ...«

»Ampak Peter, kuža ne more biti tvoj bratranec ...«

»Seveda je lahko ... Če nimaš pravega bratranca, lahko pes postane tvoj bratranec ...«

Dedek se je dečkovi modri izjavi od srca na skrivaj nasmejal za košatimi sivimi brki, je Petra kmalu vzel v naročje, nato pa si ga je zavihtel na ramena in ga varno prinesel na vrh.

Čez dobra dva meseca je Peter pihnil šest svečk na veliki čokoladni torti, s katero je mama razveselila nadobudne sladkosnedneže. Pozno zvečer, ko so se dečkovi prijatelji že davno poigrali s čarobnimi sanjami, je dedek po prstih stopil v Petrovo sobo s košatim bobteilom na vrvi in previdno prižgal luč.

Tedaj se je deček predramil, si začudeno pomel zaspane oči in navdušeno skočil iz postelje. Potem se je sklonil k svojemu novemu štirinožnemu prijatelju, ga nežno objel in se zakopal v njegovo košato belosivo dlako. Nazadnje se je obrnil k dedku, ki je ganjen opazoval Petrovo navdušenje nad imenitnim darilom, skočil v njegovo naročje, ga pocukal za košate brke in mu zašepetal:

»Hvala, dedi, ker si pripeljal bratranca ...«

Povzeto po reviji Kekec, številka 5, letnik 12, januar 2003, str. 4, 5.

Slovarček:

kokeršpanjel/ bobteil – vrsta psa

imeniten – pomemben, ugleden

obenem – hkrati

nadobuden – nadarjen

protestiral – se ni strinjal

TOREK: PREVERJANJE ZNANJA

Na spodnji povezavi te čaka **preverjanje znanja**. Delaj samostojno, brez pomagal (učbeniki, zapiski). Besedilo natančno preberi, po potrebi večkrat. Natančno odgovori na sledeča vprašanja, pazi na pravopis.

Preverjanje znanja lahko rešuješ le enkrat. Odpri **povezavo svojega razreda** ter se podpiši s pravim imenom in priimkom.

- ▶ **Preverim svoje znanje (SLJ, 4. r):** 4.a: <https://www.1ka.si/a/277893>
4.b: <https://www.1ka.si/a/277914>
4.g: <https://www.1ka.si/a/277916>
4.m: <https://www.1ka.si/a/277913>

SREDA: NOVICA

Novica je kratko besedilo o zanimivem dogodku. Lahko je napisana ali govorjena.

- ▶ Spodaj je **miselni vzorec Novica (priloga 1)**.
- ▶ Preberi si ga in **odgovori na vprašanja**, ki sestavljajo miselni vzorec. Piši na list ali v zvezek. List nato nalepi v zvezek (če imaš to možnost).
- ▶ **Preberi naloge v DZ, str. 112 in 113, naloga 1.**

ČETRTEK: ZNAČILNOSTI NOVICE

V **prilogi 2** te čaka nov **miselni vzorec Značilnosti novic**.

- ▶ Pozorno **preberi** miselni vzorec.
- ▶ **Prepiši** miselni vzorec iz priloge 2 v zvezek.
- ▶ Reši naloge v **DZ, str. 113–115, naloga 2–9**:
 - naloga 2: **ustno odgovori**,
 - naloga 8 in 9: **v celih povedih odgovori v zvezek**.

PETEK: PONOVIDIM O NOVICI

- ▶ Reši naloge v **DZ, str. 116–119**.

IZ NAŠIH KRAJEV

Novica

 DELO
8. julija

Sto družin s košaricami za piknik

Prijetno prijateljsko druženje v zavetju dreves

VOLČJI POTOK — Včeraj točno opoldne je Arboretum Volčji Potok priredil piknik časopisa Nedelo. Prišlo je sto družin naših naročnikov. Vsaka družina je dobila košarico s prigrizki in pijačo. Celo popoldne je potekal program za prijetno družinsko in prijateljsko druženje. Program je bil bogat, kot je bila bogata vremenska napoved – od sonca do močnejših padavin. Ker je piknik vedno povezan z naravo, smo se ob tej priložnosti naučili o njej tudi nekaj uporabnega: ne glede na vreme je pod drevesi skoraj vedno suho.

R. N.

Kdaj in kje se je zgodilo?

Kaj se je zgodilo?

Kdo je sodeloval v dogodku?

Zakaj se je to zgodilo?

- ✓ Kje in kdaj je bila objavljena ta novica?
- ✓ Kdo jo je napisal?

